

Pastorală Crăciun 2019: Nașterea Domnului - Binecuvântarea părinților și copiilor

Pastorala de Crăciun din 2019 a Preafericitului Părinte Patriarh Daniel este intitulată „Nașterea Domnului - Binecuvântarea părinților și copiilor”.

Patriarhul României subliniază în scrisoarea pastorală că „Nașterea Domnului nostru Iisus Hristos ca Prunc într-o familie săracă material și aflată în călătorie ne cheamă să acordăm o atenție deosebită familiei, în general, și familiei creștine, în special”.

„Familia este coroana creației și locul sau mediul în care omul începe să înțeleagă taina iubirii și a binecuvântării părintești a lui Dumnezeu pentru oameni”, spune Preafericirea Sa.

Tot în mesajul pastoral, Patriarhul explică de ce Sfântul Sinod al Bisericii Ortodoxe Române a proclamat anul 2020 drept Anul omagial al pastorației părinților și copiilor și Anul comemorativ al filantropilor ortodocși români pe tot cuprinsul Patriarhiei Române.

Pastorala de Crăciun 2019: Nașterea Domnului – Binecuvântarea părinților și copiilor
† Daniel

Prin harul lui Dumnezeu,
Arhiepiscopul Bucureștilor,
Mitropolitul Munteniei și Dobrogei,
Locțiitorul Tronului Cezareei Capadociei
și
Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române

Preacuviosului cin monahal, Preacucernicului Cler
și dreptmăritorilor creștini din Arhiepiscopia Bucureștilor

Har, pace și bucurie de la Domnul Nostru
Iisus Hristos, iar de la noi părințești binecuvântări

„Copiii se bucură de mama lor, bărbatul de femeia lui, ea de toți și cu toții se bucură de Dumnezeu”[1]

Preacuvioși și Preacucernici Părinți,
Iubiți credincioși și credincioase,

La sărbătoarea Crăciunului prăznuim taina Nașterii Pruncului Iisus Hristos din Fecioara Maria și, prin aceasta, taina binecuvântării părinților și a copiilor.

Felul în care Sfinții Evangheliști Matei (1, 18-25; 2, 1-22) și Luca (2, 1-20) scriu despre Nașterea Mântuitorului Iisus Hristos în Betleem ne arată cât de mult prețuiește Dumnezeu familia.

Când Fiul Cel veșnic al lui Dumnezeu devine Fiul Omului, El ne descoperă taina că nimeni nu poate fi om adevărat dacă nu este fiul cuiva.

Pruncul Iisus este deodată Fiul lui Dumnezeu și Fiul Mariei. El Se naște veșnic din Tatăl ceresc, fără mamă, iar în timp, ca Om, S-a născut din mamă-fecioară, fără tată. Ca Fiu al Tatălui veșnic, El este Fiul lui Dumnezeu. Ca Fiu al Mariei, El este Fiul Omului (cf. Matei 9, 6; 10, 23; 11, 19; 12, 8).

Când Fiul veșnic al lui Dumnezeu devine Om, El Se arată lumii ca Prunc, nu ca adult. Desigur, Fiul lui Dumnezeu, fiind atotputernic, putea să devină om sub formă de adult, evitând nașterea și copilăria, creându-și umanitatea proprie adultă, așa cum a creat-o pe cea a lui Adam, la începutul lumii. Dar n-a făcut-o.

De ce? Pentru a ne arăta că El nu vine în lume ca om din afara umanității existente, ci din interiorul ei, că începutul existenței Sale istorice ca Om-Copil a fost deodată darul lui Dumnezeu-Tatăl (cf. Ioan 3, 16) și darul Mamei Sale, Fecioara Maria.

Iubirea lui Dumnezeu este, în același timp, atotputernică și smerită: Cel necuprins încapă într-o iesle, Cel veșnic devine un copil.

De ce un copil? Fiindcă un copil nu poate face nimic pentru el însuși: nu se poate hrăni singur, nu se poate adăposti singur, nu se poate apăra singur, viața lui depinde întru totul de iubirea și grija celor din jur, de iubirea lor dăruitoare.

Prin însăși prezența sa, copilul atenționează sau cheamă oamenii din jur, în primul rând pe părinți, dar și pe alți oameni, să nu trăiască numai pentru ei înșiși, să nu se îngrijească numai de ei înșiși, să nu se gândească doar la ei înșiși.

Copilul cheamă pe cei din jurul lui să dăruiască și să se dăruiască, să coboare la o gândire mai smerită, la o simțire mai curată, la o bucurie mai sfântă.

Un copil devine om pentru că s-a întâlnit cu umanitatea altora. El crește din ceea ce primește.

Prin nașterea de prunci, prin îngrijirea și creșterea lor, oamenii nu mai trăiesc pentru ei înșiși, ci pentru alții: viața lor devine dăruire și dănuire în comuniune de iubire.

Dreptul Iosif, deși nu este tată după trup al lui Iisus, devine totuși tată sau părinte prin purtarea de grijă față de Copilul nou-născut.

Prin iubirea dăruitoare pentru copii, un străin poate deveni părinte al lor, iar din lipsă de iubire dăruitoare, un părinte genitor poate deveni un străin pentru propriii săi copii.

Cine nu poate iubi copiii nu poate deveni părinte, iar cine nu poate deveni părinte nu poate deveni om deplin.

Deși Domnul Iisus Hristos când a devenit adult n-a avut copii, El a avut totuși ucenici și fii duhovnicești cărora le-a spus: „Lăsați copiii și nu-i opriți să vină la Mine, că a unora ca aceștia este Împărăția cerurilor” (Matei 19, 14).

Iubirea față de toți copiii este început al înțelegerii iubirii părintești a lui Dumnezeu față de toți oamenii.

Iar dacă un copil nu simte iubirea părintească a oamenilor din jur, acesta nu poate simți taina iubirii părintești a lui Dumnezeu pentru oameni, invocată în rugăciunea „Tatăl nostru”.

Sfântul Apostol Pavel ne spune, de asemenea, că rostul Nașterii Domnului nostru Iisus Hristos este înfierea noastră spirituală sau duhovnicească: „Iar când a venit plinirea vremii, Dumnezeu a trimis pe Fiul Său, născut din femeie, născut sub Lege, ca pe cei de sub Lege să-i răscumpere, ca să dobândim înfierea.

Și pentru că sunteți fii, a trimis Dumnezeu pe Duhul Fiului Său în inimile voastre, care strigă: Avva, Părinte! Astfel, dar, nu mai ești rob, ci fiu; iar de ești fiu, ești moștenitor al lui Dumnezeu, prin Iisus Hristos” (Galateni 4, 4-7).

Iubiți fii și fiice duhovnicești,

Dumnezeu-Fiul devine Om-Copil pentru a descoperi oamenilor taina iubirii lui Dumnezeu-Tatăl pentru Fiul și pentru toți oamenii. În Fiul Său veșnic, devenit Om, Dumnezeu-Tatăl iubește pe toți oamenii cu iubire părintească veșnică.

Pruncul Iisus Se naște în Betleemul Iudeii într-o iesle, pentru că în casa de oaspeți nu mai era loc. Astfel, un staul devine casă de oaspeți pentru Mamă și Prunc.

Păstorii simpli care vegheau păzind turmele de oi pe câmpul de lângă Betleem primesc o binecuvântare neașteptată: vizita și cântările îngerilor (cf. Luca 2, 8-20). Smerenia și bunătatea inimii lor i-au făcut binevestitori sau misionari ai tainei Nașterii Pruncului Iisus.

Dacă regele Irod nu-l oferă nimic Pruncului Iisus, Dumnezeu trimite magi sau crai din țări depărtate ca să-l ofere Pruncului daruri: aur, tămâie și smirnă.

Mai mult, regele Irod este ostil față de Pruncul Iisus și, pentru a-L pierde, ucide mii de copii nevinovați, însă îngerul Domnului salvează Pruncul, folosind refugiul sau exilul în țară străină, în Egipt (cf. Matei 2, 13-14).

Când răutatea celor de aproape este prea mare, Dumnezeu face din pământ străin patrie pentru Pruncul Iisus, pentru Maria, mama Lui, și pentru dreptul Iosif.

Ei rămân în Egipt până la moartea regelui Irod. Apoi se reîntorc în Țara Sfântă și se stabilesc în orașul Nazaret (cf. Matei 2, 20-23).

Vedem, așadar, că, din cauza multor primejdii care există în lume pentru copii, este necesară o grijă deosebită pentru ocrotirea vieții lor. Iar când părinții credincioși cer ajutorul lui Dumnezeu, îngerul Domnului îi învață, îi ajută să afle calea vieții.

Aici, se arată legătura strânsă care există între inocența copilului și bunătatea îngerului păzitor. De aceea, copilul crescut de părinți credincioși se roagă îngerului păzitor: „în tot locul mă însoțește și de rele mă ferește!”.

Dreptmăritori creștini,

Nașterea Domnului nostru Iisus Hristos ca Prunc într-o familie săracă material și aflată în călătorie ne cheamă să acordăm o atenție deosebită familiei, în general, și familiei creștine, în special.

Familia este coroana creației și locul sau mediul în care omul începe să înțeleagă taina iubirii și a binecuvântării părintești a lui Dumnezeu pentru oameni.

Familia a ocupat întotdeauna un loc central în învățătura creștină, reprezentând

cadru intim cel mai de preț pentru cultivarea iubirii conjugale, părintești, filiale și frățești.

Familia este binecuvântare și icoană a iubirii lui Dumnezeu pentru umanitate, un spațiu sacru al lucrării harului Preasfintei Treimi orientat spre viață și iubire eternă. În familie, relația părinți-copii se înțelege mai ales din perspectiva relației omului cu Dumnezeu.

Copiii nu se nasc doar pentru o viață terestră, ci se nasc și ca să poată deveni, prin Botez, fii ai lui Dumnezeu după har (cf. Ioan 1, 12-13) și să dobândească viața veșnică din Împărăția Preasfintei Treimi, prin credință și fapte bune.

În societatea contemporană, familia creștină trăiește într-o lume indiferentă sau confuză din punct de vedere spiritual, fiind confruntată, adeseori, cu multiple provocări și crize precum sărăcia, migrația, șomajul, alcoolismul, drogurile, depresia, divorțul și nesiguranța zilei de mâine.

Din acest motiv, Sfântul Sinod al Bisericii Ortodoxe Române a proclamat anul 2020 drept Anul omagial al pastorației părinților și copiilor și Anul comemorativ al filantropilor ortodocși români pe tot cuprinsul Patriarhiei Române.

Astăzi, când ni se propun „modele” străine de valorile creștine, este necesar să fie afirmate cu tărie sfințenia căsătoriei, solidaritatea în familie și între familii, demnitatea maternității, a paternității, a filiației și a fraternității, ca daruri ale iubirii lui Dumnezeu, ce trebuie cultivate în comuniune de iubire și coresponsabilitate.

Cunoscând provocările actuale la adresa familiei creștine, preoții ortodocși sunt îndemnați să încurajeze și să susțină familiile care duc o viață creștină autentică, să sprijine material și spiritual familiile numeroase, pe cele monoparentale sau aflate în situații dificile, să încurajeze enoriașii să contribuie la sprijinirea familiilor sărace, precum și la educația religios-morală a copiilor din comunitate.

De asemenea, nașii de Botez și de Cununie au nevoie de îndrumare duhovnicească pentru a înțelege cât de mare este demnitatea și responsabilitatea de a fi părinți spirituali pentru copiii botezați și pentru familiile creștine nou întemeiate, pentru ca toți să sporească în credință și în fapte bune.

În același timp, ajutorarea oamenilor bolnavi, a bătrânilor și a săracilor reprezintă nu numai o datorie morală a fiecărui creștin ca manifestare a dragostei sale față de aproapele, așa cum ne învață Mântuitorul Iisus Hristos în Pilda samarineanului milostiv, dar și o lucrare majoră a misiunii Bisericii în societate.

Întrucât Fiul lui Dumnezeu a venit în lume pentru a tămădui „orice boală și orice suferință în popor” (Matei 4, 23), Biserica întemeiată de Hristos, „Doctorul sufletelor și al trupurilor noastre”, și constituită de Duhul Sfânt la Cincizecime, ca și comunitate divino-umană (Fapte cap. 2), este și spital duhovnicesc pentru vindecarea de boli sufletești sau patimi, dar și pentru vindecare de boli trupești, prin Taina ungerii bolnavilor (Sfântul Maslu) și prin îngrijirea lor.

De-a lungul istoriei, Biserica Ortodoxă Română a desfășurat o bogată lucrare de asistență socială și filantropică, ctitorind multe așezăminte sociale, medicale și educaționale, cămine pentru copii, cămine pentru bătrâni, adăposturi pentru săraci ș.a.

Urmând pilda înaintașilor noștri, să folosim timpul Sărbătorii Nașterii Domnului, astfel încât să aducem bucurie părinților și copiilor, precum și tuturor oamenilor care au nevoie de ajutor. Să arătăm o atenție deosebită familiilor care au copii mulți, dar și persoanelor singure, sărace, bolnave, bătrâne, descurajate, îndoliate și îndurerate, oferindu-le un semn al iubirii lui Hristos față de ei, o faptă bună și un cuvânt bun.

Lumina de la Betleem ne cheamă, așadar, să arătăm mereu în jurul nostru, prin cuvânt și faptă, semne de speranță, de solidaritate și de comuniune fraternă.

Ca și în anii precedenți, la cumpăna dintre ani, adică în noaptea de 31 decembrie 2019 spre 1 ianuarie 2020, și în ziua de Anul Nou, să înălțăm rugăciuni de mulțumire lui Dumnezeu pentru binefacerile primite de la El în anul 2019, care a trecut, și să-l cerem ajutorul în toată lucrarea cea bună și folositoare din Anul Nou 2020, în care intrăm.

Să pomenim în rugăciunile noastre și pe toți românii care se află în afara României, ca să păstrăm, în iubire frățească, unitatea de credință și de neam.

Cu prilejul Sfintelor Sărbători ale Nașterii Domnului, Anului Nou 2020 și Botezului Domnului, vă adresăm tuturor părintești binecuvântări, doriri de sănătate și mântuire, pace și bucurie, fericire și mult ajutor de la Dumnezeu în toată fapta cea bună, dimpreună cu salutarea tradițională: „La mulți ani!”.

„Harul Domnului nostru Iisus Hristos și dragostea lui Dumnezeu Tatăl și împărtășirea Sfântului Duh să fie cu voi cu toți!” (2 Corinteni 13, 13).

Al vostru către Hristos-Domnul rugător,

† Daniel

Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române

Note:

[1] Clement Alexandrinul, Pedagogul, Cartea a III-a, Cap. XI, 67, în colecția Părinți și Scriitori Bisericești, serie nouă, vol. 16, Editura BASILICA, București, 2016, p. 287.

basilica.ro